

Instrucțiuni de utilizare a manualului digital

Varianta digitală a manualului este similară cu cea tipărită, având în plus 110 AMII, activități multimedia interactive de învățare.

Activitățile multimedia interactive de învățare sunt de trei feluri și sunt simbolizate pe parcursul manualului astfel:

AMII static, de ascultare activă și de observare dirijată a unei imagini semnificative

Activitate animată, filmuleț sau scurtă animație

Activitate interactivă, de tip exercițiu sau joc, în urma căreia elevul are feedback imediat

Alte butoane folosite în varianta digitală:

Cuprins manual

Fereastră de afișare a rezultatelor

Ajutor general manual

Micșorarea/mărirea imaginii

Salt la începutul/finalul manualului

Pagină înainte/pagină înapoi

Mărire pe tot ecranul

Schimbarea modului de afișare

Includerea unei notițe

Introducerea de marcaje colorate

Informațiile despre utilizator

Prezentarea manualului

Manualul este structurat în opt unități de învățare, care să le ofere elevilor o experiență autentică de lectură, astfel încât însușirea conținuturilor din programă să le asigure atât formarea capacității de înțelegere a textelor scrise, de orice fel, cât și cea a exprimării orale și scrise.

Structura unei unități de învățare

O unitate de învățare cuprinde mai multe lecții de predare-învățare, o lecție de recapitulare, o lecție de evaluare, o lecție de activități de ameliorare și una ce reprezintă un proiect sau un atelier.

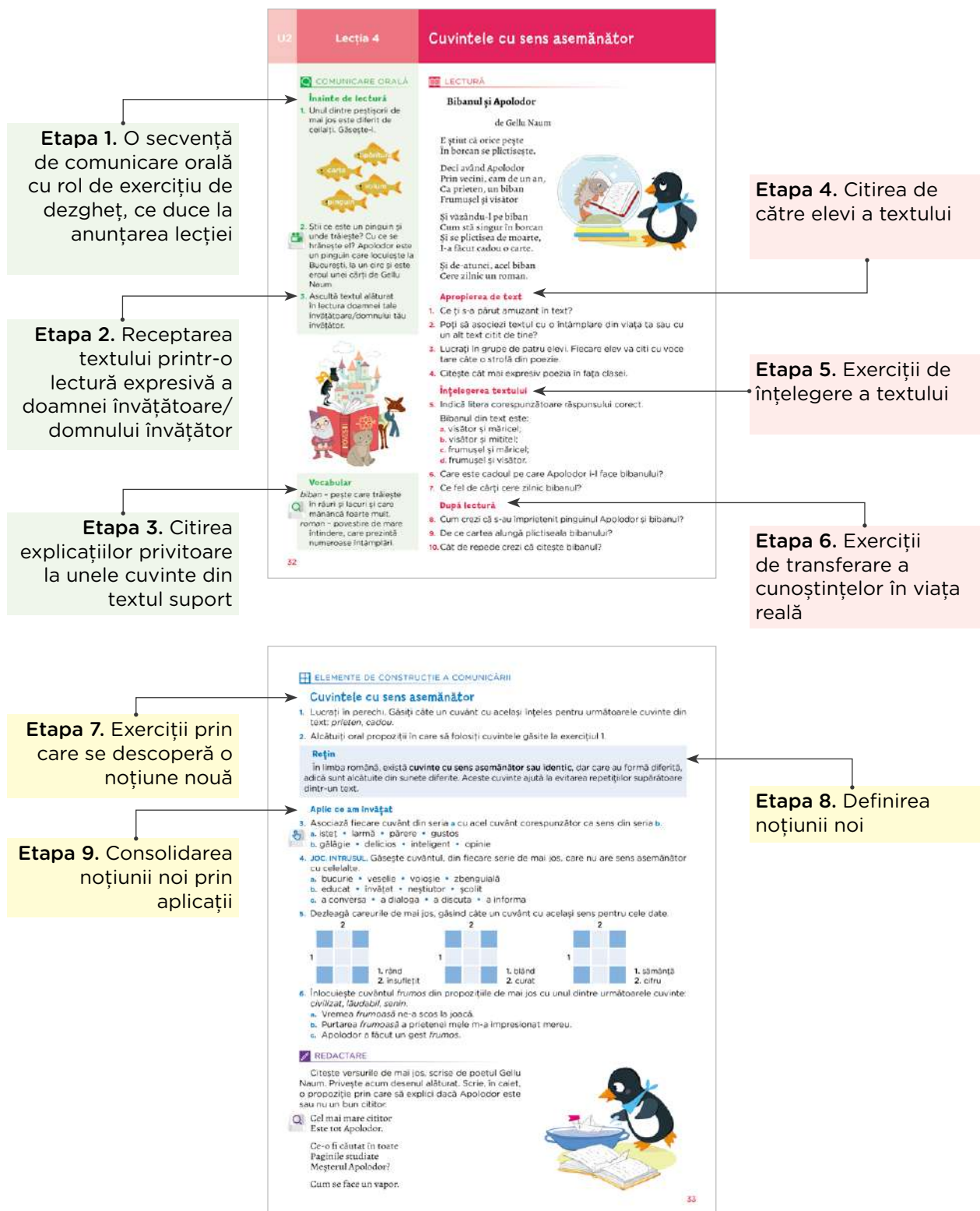
Marcarea domeniilor de conținut

Cele patru domenii de conținut din programa școlară sunt marcate printr-o culoare specifică.

Citire/Lectură	Elemente de construcție a comunicării	Comunicare orală	Scriere/Redactare

Structura unei lecții de predare-învățare

Fiecare lecție pornește de la un text de bază, în special literar, aparținând unor scriitori consacrați, români și străini, dar există și texte de bază nonliterare. Pentru a ușura înțelegerea acestora de către elevi, uneori, acestea au fost prelucrate.

Competențe generale și competențe specifice

1. **Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute**
 - 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
 - 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
 - 1.3. Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate
 - 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute
2. **Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare**
 - 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
 - 2.2. Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic
 - 2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare
 - 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine
3. **Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute**
 - 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
 - 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
 - 3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute
 - 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei
4. **Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare**
 - 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare
 - 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază
 - 4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale

Cuprins

Recapitularea cunoștințelor din clasa I	8
Evaluare inițială	10

Unitatea 1. Litere și cuvinte

1.1., 1.3., 1.4., 2.2., 2.4., 3.1., 3.2., 4.1., 4.2., 4.3.

L1 Cuvânt-înainte de Ana Blandiana Cuvântul	12
L2 Alfabetul limbii române Sunetul și litera. Literele mici și mari de mână. Scrierea pe liniatură tip II.	14
L3 Ciuperçuță, cerc, ibric de Daniela Crăsnaru Pronunția clară și corectă. Semnul exclamării	16
L4 Propoziția și intonarea acesteia Propoziția. Intonarea propozițiilor exclamative. Dialoguri despre igiena clasei.	18
Recapitulare	20
Evaluare	22
Ameliorare	23
Proiect colectiv: Ziarul clasei	24

Unitatea 2. Călătorie în lumea cărții

1.2., 1.4., 2.1., 2.3., 2.4., 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 4.2., 4.3.

L1 Cartea cu visuri după Otilia Cazimir Cartea	26
L2 Un joc nou după Mircea Eliade Titlul. Autorul. Descrierea unui obiect	28
L3 Cuprinsul unei cărți Cuprinsul. A cere și a da informații. Dialoguri despre școală, prieteni, colegi.	30
L4 Bibanul și Apolodor de Gellu Naum Cuvintele cu sens asemănător	32
L5 Biblioteca de Sofia Dobra Textul. Introducerea cuvintelor noi în vocabularul propriu	34
Recapitulare	36
Evaluare	38
Ameliorare	39
Proiect individual: Jurnalul de lectură	40

Unitatea 3. Creaturi reale și imaginare

1.1., 1.4., 2.1., 2.2., 3.1., 3.2., 3.4., 4.1., 4.2.

L1 Puișorii după Emil Gârleanu Cuvintele cu aceeași formă și înțeles diferit. Identificarea unui obiect și a unui loc	42
L2 Balada unui greier mic de G. Topîrceanu Textul literar. Semnul două-puncte	46
L3 Mușuroaie mari și mici de Marin Sorescu Poezia. Cuvintele cu sens opus	48
L4 Creatura imaginară după Matthew Lipman Alineatul. Exprimare corectă.	50
L5 Barabumbosaur după Cezar Petrescu Așezarea în pagină a textului tipărit. Așezarea în pagină a textului scris de mână. Scrierea versurilor. .	52
Recapitulare	56
Evaluare	58
Ameliorare	59
Atelier: Afișul	60

Unitatea 4. Fantezie în alb

1.1., 1.2., 2.1., 2.2., 2.4., 3.1., 3.2., 4.1., 4.2., 4.3.

L1 <i>Iarna pe uliță</i> de George Coșbuc Descrierea unui fenomen	62
L2 <i>În ajunul Crăciunului</i> după E.T.A. Hoffmann Virgula	64
L3 <i>Fulgul de zăpadă</i> de Nichita Stănescu și Gheorghe Tomozei Textul liric. Scrierea cuvintelor <i>sau/s-au</i>	66
L4 Instrucțiuni de realizare a unei decorațiuni de Crăciun Textul nonliterar.	68
L5 Sărbătorile de iarnă Textul informativ	69
L6 <i>Colindătorii</i> de George Coșbuc A formula o idee, o părere, o opinie	70
Recapitulare	72
Evaluare	74
Ameliorare	75
Atelier: Felicitarea	76

Unitatea 5. Cum se așază acțiunile într-o povestire

1.2., 1.3., 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 3.1., 3.2., 3.3., 4.1., 4.2., 4.3.

L1 <i>Dincolo de iarnă</i> după Silvia Kerim Textul narativ. Exprimare corectă. Scrierea cuvintelor <i>sa/s-a</i>	78
L2 <i>Cerceluși (partea I)</i> după Mircea Cărtărescu Scrierea corectă a cuvintelor care conțin literele <i>î</i> și <i>ă</i> . Dialoguri despre conduita în mijloacele de transport în comun	82
L3 <i>Cerceluși (partea a II-a)</i> după Mircea Cărtărescu Povestirea orală. Povestirea unor întâmplări trăite sau observate.	84
L4 <i>Gândește-te la elefant</i> de Constanța Buzea Scrierea grupurilor de sunete <i>ea</i> și <i>ie</i>	86
L5 <i>Cum spală Gigel tricoul</i> Banda desenată. Compunerea pe baza unui suport vizual (bandă desenată).	88
Recapitulare	90
Evaluare	92
Ameliorare	93
Atelier: Compunerea pe baza unor imagini sau a unui șir de întrebări. Scrierea pe liniatură dictando	94

Unitatea 6. Lumea din jur renaște

1.2., 1.3., 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 4.1., 4.2., 4.3.

L1 <i>Zăpada și ghiocelul</i> după o legendă populară Scrierea grupurilor de sunete <i>oa</i> , <i>ia</i> , <i>ua</i> , <i>uă</i> . Scrierea corectă a cuvintelor <i>într-un/într-o</i> , <i>dintr-un/dintr-o</i>	96
L2 <i>Țara de azur</i> de Vasile Nicolescu Vocalele	100
L3 <i>Sfârșitul iernei</i> de Vasile Alecsandri Consoanele	102

L4 <i>Păpădia</i> după Ion Agârbiceanu Despărțirea cuvintelor în silabe la capăt de rând.	104
Recapitulare	106
Evaluare: Investigație.	108
Ameliorare	109
Atelier: Biletul.	110

Unitatea 7. Cine face acțiunile într-o povestire

1.1., 1.2., 1.4., 2.1., 2.2., 2.3., 3.1., 3.2., 3.4., 4.1., 4.2., 4.3.

L1 <i>Alice în Țara Minunilor</i> după Lewis Carroll Recunoașterea personajelor. Grupurile de litere <i>ce</i> , <i>ci</i>	112
L2 <i>Arik</i> de Ioana Nicolaie Grupurile de litere <i>ge</i> , <i>gi</i>	114
L3 <i>Aventurile lui Emil</i> după Astrid Lindgren Grupurile de litere <i>che</i> , <i>chi</i>	116
L4 <i>Povestea cu mătura noastră (partea I)</i> după Octav Pancu-lași Grupurile de litere <i>ghe</i> , <i>ghi</i>	118
L5 <i>Povestea cu mătura noastră (partea a II-a)</i> după Octav Pancu-lași Dialogul. Reguli de vorbire eficientă: politețea. Ascultarea și respectarea opinii celuilalt. Formularea unei cereri.	120
Recapitulare	122
Evaluare	124
Ameliorare	125
Atelier: Dialogul: inițiere, menținere, încheiere. Dialoguri despre familie, locuință, mediul înconjurător, conduita în sala de spectacol. Salutul.	126

Unitatea 8. În timpul liber, cu prietenii

1.2., 1.3., 1.4., 2.1., 2.2., 2.4., 3.1., 3.2., 3.4., 4.1., 4.2., 4.3.

L1 <i>Xenia și xilofonul</i> după Nichita Stănescu și Gheorghe Tomozei Scrierea corectă a cuvintelor care conțin litera <i>x</i>	128
L2 <i>Cepelică se împrietenește cu un urs simpatic</i> după Gianni Rodari Scrierea literei <i>m</i> înainte de <i>b</i> și <i>p</i>	130
L3 <i>O întâmplare adevărată</i> după Cleopatra Lorințiu Identificarea unei persoane.	132
L4 <i>O altfel de dimineață</i> de Horia Corcheș Repovestirea unor întâmplări citite.	134
Recapitulare	136
Evaluare	138
Ameliorare	139
Atelier: Descrierea unei persoane. Cum te prezinți	140
Recapitulare finală	141
Texte pentru dictare	143
Recomandări de lectură	144

Recapitularea cunoștințelor din clasa I

Citește, în gând, textul de mai jos. Rezolvă, apoi, cerințele date.

Invizibili

după Ioana Pârvulescu

Vocabular

a izbuti – a duce la bun sfârșit, a reuși.

serpentină – cotitură a unui drum șerpuit, care străbate un teren în pantă.

Eram la sfârșitul clasei I. Știam să scriu toate literele alfabetului, pe fiecare în parte, separat, foarte frumos. Chiar cel mai frumos din clasă, spunea domnul. Dar nu izbuteam să le leg. Nu izbuteam să citesc.

Pur și simplu, literele mi se amestecau în fața ochilor. Eu le vedeam conturul. De fapt, le vedeam ca pe niște desene, ca pe niște ființe sau lucruri din linii drepte și curbe. Dar nu legam cuvintele cu ele, făceam tablouri.

Fiecare literă era pentru mine un om, o casă sau un pod sau câte și mai câte. De exemplu, A era în mod clar un acoperiș de cabană. S era un drum în serpentine, iar punctul pe *i* era luna de pe cer.

1. Ți-a amintit textul de cum ai învățat să citești? Cum a fost deprinsul cititului pentru tine, ușor sau greu?
2. Precizează titlul și autorul textului de mai sus.
3. Indică numărul de alineate din textul dat.
4. Răspunde la întrebările de mai jos.
 - Când se petrece întâmplarea?
 - Ce știa să scrie fetița din fragmentul citit?
 - Ce nu izbutea ea să facă?
 - Cum vedea fetița literele?
5. Indică litera corespunzătoare răspunsului corect.

Pentru fetița din text, punctul pe *i* este:

- a. acoperișul unei cabane;
 - b. un drum în serpentine;
 - c. un pod peste un pârâu;
 - d. luna plină de pe cer.
6. Desparte în silabe cuvintele de mai jos, extrase din textul dat.
alfabet • contur • frumos • separat • cuvinte • exemplu
 7. Selectează perechile de cuvinte cu sens opus din lista de mai jos.
dezleg • frumos • împreună • început • leg • separat • sfârșit • urât

8. Menționează două cuvinte cu sens asemănător pentru cuvântul de mai jos.

9. Alcătuieste câte două propoziții în care cuvintele *lună* și *cer* să aibă înțelesuri diferite.
10. Transcrie, în caiet, textul de mai jos, punând semnele de punctuație învățate în clasa I.

Laura vedea literele ca pe niște desene

Cum îl vezi pe A

Îl văd ca pe un acoperiș de cabană

11. Citește, cu voce tare, cuvintele din seria de mai jos.

abia • basmaua • băiețel • broască • fereastră • iarnă • iederă • ieri • noastră • nouă
• oare • piatră • șoptea • vedea

12. Separă cuvintele și transcrie propoziția în caiet.

13. Pentru fetița din text, invizibilii sunt colegii ei de clasă care, atunci când citesc, intră cu totul în cărți și nu se mai văd. Citește *Codul secret al Invizibililor*. Transcrie apoi, în caiet, cuvintele care conțin grupurile de litere învățate în clasa I.

Codul secret al Invizibililor

- ✓ Cărțile au trup și suflet, dar nu au vârstă.
- ✓ Cărțile sunt foarte răbdătoare și nu se supără niciodată.
- ✓ Oamenii le seamănă mult cărților și ar trebui citiți cu grijă.
Nu le săriți paginile.
- ✓ Cărțile bune nu te mint și nici tu nu le poți minți.
- ✓ Cărțile sunt în stare să-ți schimbe vârsta: te fac copil, bătrân, tânăr, adult, după bunul lor plac.

14. Scrie un bilet prin care o anunți pe mama ta că rămâi după ore la biblioteca școlii, pentru a returna cartea împrumutată.

Citește, cu atenție, fragmentul de mai jos. Rezolvă, apoi, cerințele date.

Cititul la șase ani

după Călin-Andrei Mihăilescu

Aveam vreo șase ani când am fost împins între copertile unui cărțoi mai mare decât mine. Cartea mirosea promițător, a nou, cum miros cărțile, caietele, penarele, gumele în septembrie, la începutul școlii.

Am deschis-o. Textul era ca o imagine cifrată pe care trebuia să o tot descompui și compui.

Era greu. La început, stăteam cu unghia sub fiecare literă și, când o pricepeam, o spuneam cu voce tare. Cuvântul nu îmi ieșea însă. O luam de la capăt până reușeam. Reciteam cuvintele. Apoi, le recitam până se lega povestea.

1. Scrieți, în caiet, răspunsurile la întrebările de mai jos.
 - a. Care este titlul textului de mai sus?
 - b. Câți ani avea băiețelul din text?
 - c. Ce greutateți întâmpina el?
2. Găsește, în textul citit, trei cuvinte care conțin trei grupuri de litere diferite, învățate în clasa I. Scrie-le în caiet.
3. Transcrie, în caiet, cuvintele de mai jos. Desparte-le, apoi, în silabe.
miros • copertile • promițător • penarele • cuvânt • septembrie
4. Alcătuieste o propoziție în care cuvântul *mare* să aibă alt sens decât cel din text. Scrie-o în caiet.
5. Rescrie corect textul de mai jos, punând semnele de punctuație necesare și aranjând textul în pagină.

Băiatul avea probleme la citit Mama îl asculta în fiecare seară ce vrei să citești Aș vrea să citesc o poveste cu animale

	SUFICIENT	BINE	FOARTE BINE
1	1 răspuns corect	2 răspunsuri corecte	3 răspunsuri corecte
2	1 cuvânt	2 cuvinte	3 cuvinte
3	2 cuvinte despărțite corect	4 cuvinte despărțite corect	6 cuvinte despărțite corect
4	sens corect, propoziție incorectă	sens corect, propoziție stângace	sens corect, propoziție corectă
5	6 greșeli	3 greșeli	nicio greșeală

UNITATEA 1

Litere și cuvinte

Citare/Lectură	Elemente de construcție a comunicării	Comunicare orală	Scriere/Redactare
<ul style="list-style-type: none"> • Citirea textelor • Alfabetul limbii române 	<ul style="list-style-type: none"> • Cuvântul • Propoziția 	<ul style="list-style-type: none"> • Pronunția clară și corectă • Intonarea propozițiilor exclamative • Dialoguri despre igiena clasei 	<ul style="list-style-type: none"> • Literele mici și mari de mână. Scrierea pe liniatură tip II • Semnul exclamării • Ziarul clasei

Recapitulare

Evaluare

Ameliorare

Proiect colectiv: Ziarul clasei

COMUNICARE ORALĂ

Înainte de lectură

1. Descoperă cele șase litere ascunse în desenul de mai jos.

2. Combină literele găsite pentru a obține un cuvânt.
3. Scriitorii își prezintă, uneori, cărțile printr-o introducere numită *cuvânt-înainte*. De ce crezi că se numește așa?
4. Ascultă textul alăturat în lectura doamnei tale învățătoare/domnului tău învățător.

Vocabular

basm în bucățele - joc în care trebuie să se reconstituie o imagine dintr-un basm din fragmente decupate; puzzle.

a dădăci - a te ocupa cu o grijă exagerată de cineva, precum o dădacă; dădaca sau bona este o femeie angajată pentru creșterea copiilor mici.

zurliu - nebunatic, zvăpăiat, poznaș.

mai de soi - mai bun.

LECTURĂ

Cuvânt-înainte

de Ana Blandiana

Poate că vă întrebați, copii,
Ce caut eu cu vorbele printre jucării.

De fapt, eu nu caut decât un loc
Unde aș putea să mă joc.

Și, pentru că nu mă pot juca în cărțile mari,
Mă ascund între coperte de abecedar

Și mă joc cu litere și cuvintele,
Cum vă jucați voi cu *basmelor în bucățele*...

Le așez, le întorc, le dădăcesc
Până când se potrivesc

Și din câteva litere și o vorbă zurlie
Iese o poezie.

Dacă nu știți alt joc, mai de soi,
Încercați și voi.

Apropierea de text

1. Ce ți-a plăcut cel mai mult în text? De ce ți-a amintit poezia?
2. Ce nu ai înțeles din text?
3. Citește poezia în gând.
4. **LANȚUL.** Fiecare elev din clasă citește cu voce tare un rând din poezie, astfel încât aceasta să fie citită de două ori.

Înțelegerea textului

5. Cine se adresează copiilor în text?
6. Unde se potrivește cel mai bine jocul: în cărțile celor mari sau în cărțile celor mici?
7. Care sunt jucăriile despre care se vorbește în text? Ce se poate obține din joaca cu litere și cuvinte?
8. Ce îndemn li se adresează copiilor la final?

După lectură

9. Ce legătură există între literă, cuvânt și carte?
10. **UN BASM ÎN BUCĂȚELE.** Ordonează imaginile din *Albă-ca-Zăpada* de Frații Grimm (pagina 13), respectând desfășurarea întâmplărilor. Formulează, oral, câte o propoziție despre ce arată fiecare imagine.

Cuvântul

1. Identifică, în imaginile alăturate, două obiecte diferite denumite prin cuvântul coș. Alcătuește câte o propoziție cu fiecare înțeles al cuvântului.
2. Lucrați în grupe de 4-5 elevi. Schimbați prima literă a cuvintelor de mai jos pentru a obține cuvinte noi, ca în modelul dat. Precizați sensul cuvintelor obținute.

joc • loc • □oc • □oc • □oc • □oc

Rețin

Cuvântul este format din sunete și are un înțeles (un sens).

3. Alcătuește câte o propoziție în care cuvintele *casă* și *pană* să aibă alt înțeles decât cel ilustrat de imaginile alăturate.
4. Lucrați în perechi. Scrieți, în caiet, de la sfârșit la început cuvintele date. Citiți, pe rând, cuvintele nou obținute.
crap • gard • roșu • zero
5. Ordonează cuvintele date pentru a obține o propoziție. Scrie-o în caiet.
carte • mea • sora • citește • o • interesantă

REDACTARE

1. **SCAUNUL AUTORULUI.** Doamna învățătoare sau domnul învățător pune pe spătarul unui scaun o fâșie de hârtie pe care scrie: *Scaunul autorului*. Din acest scaun poți să citești în fața clasei toate lucrările pe care le faci. Nu uita că trebuie să impresionezi nu numai cu lectura, ci și cu gestică și mimică. Scrie o poezie, jucându-te cu niște cuvinte. Adaugă cuvintelor *jucăriile*, *cărțile*, *abecedarul*, *literele* un cuvânt care să arate o acțiune omenească, ca în exemplul dat. Citește poezia din *scaunul autorului*.

Exemplu: *Vorbele răd.*

2. **PORTOFOLIUL.** Portofoliul este o mapă în care îți vei pune lucrările realizate în acest an școlar. Notează pe prima pagină numele tău și clasa. Prima lucrare din portofoliu este poezia pe care ai obținut-o din cele patru propoziții de la exercițiul anterior. Nu uita să-i pui un titlu.

a.

b.

c.

d.

e.

g.

f.